

Dataproductie in een digitale samenleving

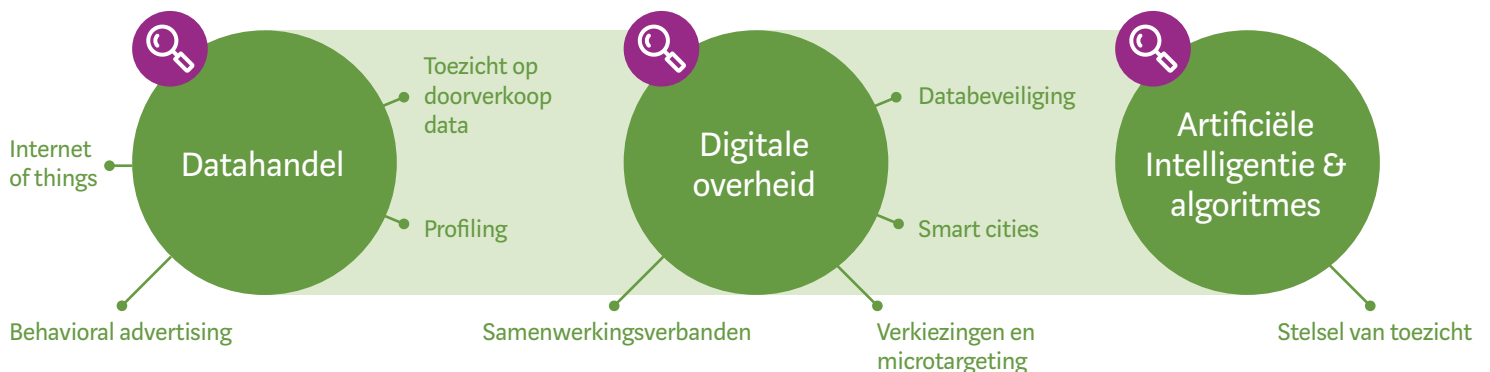
De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) is de onafhankelijke toezichthouder in Nederland die de bescherming van persoonsgegevens bevordert en bewaakt.

Welke ontwikkelingen zien wij?

Wat worden onze focusgebieden?

Wij kiezen voor drie focusgebieden. Thema's die direct raken aan de missie van de AP en passen binnen de beschreven trends. En thema's die een zekere breedheid kennen, die in meerdere sectoren spelen en waar de AP het verschil kan maken door grenzen te markeren ten aanzien van wat wel of niet kan onder de AVG. De focusgebieden krijgen de komende jaren extra nadruk in ons toezicht, waarbij wij andere ontwikkelingen en onze wettelijke taak niet uit het oog verliezen.

Datahandel

Data maken producten en diensten steeds slimmer en deze producten en diensten creëren vervolgens weer meer data. Dit heeft voordelen maar ook nadelen: er vindt steeds meer ongeoorloofde doorverkoop van persoonsgegevens aan derden plaats.

Digitale overheid

Centrale en lokale overheden, uitvoeringsorganisaties en politie en justitie beschikken over een grote hoeveelheid – vaak gevoelige en bijzondere – persoonsgegevens. De overheid werkt gericht aan het inzetten van persoonsgegevens. Het is van belang dat de overheid verantwoordelijk omgaat met persoonsgegevens.

AI & algoritmes

Steeds meer bedrijven en organisaties maken gebruik van algoritmes en AI. Dit biedt voordelen en leidt tot nieuwe nuttige toepassingen. Maar de inzet van AI en algoritmes kent ook risico's en schadelijke effecten.

Hoe gaan wij dit doen?

Om de juiste problemen aan te kunnen pakken houdt de AP risicogestuurd toezicht. Dat betekent dat de AP op methodische en weloverwogen wijze aan oordeelsvorming en besluitvorming doet in haar toezichtactiviteiten. De AP is gespits op onderwerpen met een groot risico voor burgers. Daarbij wegen we onder andere af om hoeveel data het gaat en hoe gevoelig die data zijn. Op basis daarvan gebruiken we een of meerdere toezichtsinstrumenten, zoals normuitleg, wetgevingsadvies, voorlichting of handhaving. Dit doen we in samenwerking met onze Europese collega's.

Veel van het gemak in ons leven komt door technologie en digitalisering. We hebben allemaal een smart phone in onze broekzak en steeds meer mensen maken gebruik van een slimme meter, hebben slimme speakers en apparaten met stemherkenning. Ook onze diensten regelen we steeds meer online; van onze bankzaken tot de aangifte van onze belasting tot het vinden van een partner.

Al deze apparaten en diensten verzamelen persoonlijke gegevens waardoor ze steeds meer van ons weten. Niets voor niets wordt inmiddels gezegd dat zoekmachines en sociale media op basis van onze zoekgegevens en berichten ons beter kennen dan onze naasten. Uit de grote hoeveelheid data kun je immers afleiden wat onze seksuele voorkeur is, op welke partij we stemmen, hoe vaak we onze huisarts of specialist hebben bezocht en waar we ons geld aan uitgeven. Anders gezegd, er wordt steeds meer over ons vastgelegd, ons leven wordt steeds beter gedocumenteerd zonder dat we precies weten wat er met die gegevens gebeurt en wie er toegang toe heeft. Dit maakt ons en onze democratische rechtstaat kwetsbaar.

In deze digitale samenleving is de bescherming van persoonsgegevens (dataprotectie) essentieel. Daarom is het recht op gegevensbescherming opgenomen in het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. Het is een belangrijk grondrecht dat er is om ons tegen misbruik te beschermen. Het gaat in de kern over zeggenschap, over autonomie, over dat wij als burgers zelf gaan over wat we met wie delen. Kortom, het fundamentele recht op bescherming van privacy moet voorkomen dat de fundamentele van onze rechtsorde, vrije wil en onze autonomie eroderen.

De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) heeft hierin een belangrijke taak. De AP is de onafhankelijke toezichthouder in Nederland die de bescherming van persoonsgegevens bevordert en bewaakt. Wij zijn onderdeel van een Europees samenwerkingsverband van toezichthouders. Ons toezichtveld is omvangrijk: nationale en internationale bedrijven en organisaties, de gehele overheid – inclusief politie en justitie – en ook verenigingen, scholen, stichtingen en individuele burgers. Dit doen we niet alleen in Nederland; data kennen immers geen grenzen. Het toezicht van de AP is daarom bij uitstek grensoverschrijdend. Samen met onze Europese collega toezichthouders geven we voorlichting, doen we onderzoek en delen we boetes uit aan bedrijven en organisaties die zich niet aan de wet houden. Daarbij willen we innovatie de ruimte geven, om gemak en welvaart te stimuleren. Het is onze overtuiging dat innovatie hand in hand kan en moet gaan met de bescherming van persoonsgegevens. Bij nieuwe technologieën bevordert de AP daarom privacy by design en privacy by default.

De 'Focus Autoriteit Persoonsgegevens 2020-2023' beschrijft welke ontwikkelingen en risico's wij zien en waar wij de komende periode onze aandacht aan besteden om de bescherming van persoonsgegevens te borgen.

Katja Mur, Monique Verdier en Aleid Wolfsen
Bestuur Autoriteit Persoonsgegevens

AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS